

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

ایمنی در مدارس:

آماری که در مورد حوادث بچه‌ها بخصوص در سطوح کودکستان و دبستان گزارش می‌شود موضوع ایمنی دانش آموزان را بی‌اندازه مهم و قابل توجه می‌سازد. عده‌ای گمان می‌کنند که با وارد شدن بچه‌ها به محدوده مدرسه، آنها در ایمنی کامل خواهند بود و هیچ خطری آنها را تهدید نمی‌کند، در صورتی که استعداد ایجاد حوادث و سانحه در محدوده مدارس بعلت محدودیت جا، تراکم بچه‌ها و بازیگوشی آنها بمراتب بیشتر از خانه بوده و کمتر مدرسه‌ایست که هر روز یا هر هفته حادثه‌ای کوچک یا بزرگ را تجربه نکند.

شاید لازم باشد کلیه مدارس گزارشی ماهیانه از وضع ایمنی خود و حوادث و سوانحی که در آنها اتفاق می‌افتد با ذکر نوع حادثه و محل آن و نواقص موجود، به یک مرکز واحد ترجیحا اداره آموزش و پرورش استان ارائه دهند تا با تجزیه و تحلیل کلیه حوادث، نقاط ضعف و کانون‌های حادثه‌زا در مدارس کشف و در جهت جلوگیری از حوادث مشابه در جهت جلوگیری از حوادث مشابه اقدام مطلوب بعمل آید.

تجهیزات آتش نشانی:

-در مدارس باید خاموش کننده های دستی پودر و گاز ۶ کیلویی و گاز کربنیک (CO₂) چهار کیلویی به تعداد لازم حداکثر به فاصله هر ۲۲ متر یک دستگاه در نظر گرفته شود.

-استفاده از قرقره های آتش نشانی (هوزریل) متصل به آب شهر یا منبع ذخیره مجزا و پمپ مستقل در فواصل لازم و مناسب ضروری می باشد.

-آموزش های لازم جهت استفاده مناسب و اصولی از امکانات و تجهیزات ایمنی برای کادر آموزشی و دانش آموزان در سطوح مختلف الزامی است.

-قبل از احداث، تأسیس و بهره برداری از مدارس اخذ تائیدیه ایمنی از سازمان آتش نشانی می تواند در ارتقاء ایمنی مدرسه نقش بسزایی ایفا نماید.

-قبل از نصب بخاریها نسبت به سرویس و رفع نقایص احتمالی آنها بالاخص در ناحیه سیستم سوخت رسانی

-حتی الامکان وسایل گرمازا را در فاصله نیم متر ازدودکش مربوطه نصب نمائید.

-وسایل گرمازا مانند بخاری ها را در نزدیکی و تماس نزدیک با پرده ها وسایر اجسام قابل اشتعال نصب نکنید.

شنبه‌های آموزشی

۲۹ آبان ماه ۱۴۰۰

20 November 2021

۱۴ ربیع الثانی ۱۴۴۳

آنچه باید یک آتش نشان بداند

شماره ۸۴

- بخاریهای نفتی را حتماً روی سینی مخصوص قرار دهید تا در صورت نشت احتمالی نفت، محیط آلوده نگردد.
- از گاز سوز کردن بخاریهای نفتی و آبگرمکن های نفتی و دیگر وسایل گرمازا بدون رعایت دستورات کارخانه سازنده خودداری نمائید.

- باک نفت بخاریها را در زمان روشن بودن پر نکنید.

- در وسایل نفتی از سوخت دیگری استفاده نکنید.

- در زمان استفاده از بخاریها تمام درها و پنجره ها را نبندید و مسیری را برای ورود هوای تازه به محیط باز بگذارید تا اکسیژن سوخته شده توسط وسیله جایگزین گردد.

- پس از نصب بخاریهای گازی و اطمینان از عملکرد صحیح آنها مراقب باشید که شیر فلکه گاز مخصوص دستگاه در معرض دستکاری بچه ها و آسیب فیزیکی قرار نگیرد.

- از بخاریها با هر نوع سوخت و دیگر وسایل مانند چراغ خوراک پزی نفتی و گازی و غیره برای گرم کردن حمام استفاده نکنید.

- از نصب آبگرمکن در داخل حمام ها اکیداً خود داری نمائید.

- در صورت بروز آتش سوزی در بخاریها خونسردی خود را حفظ کرده و در وهله اول جریان سوخت دستگاه را قطع کرده وابتدا سازمان آتش نشانی را مطلع نمائید.

- جهت بازشو درب کلاس ها به سمت خروج باشد.

تعداد ساکنین یک اتاق که فقط دارای یک خروجی است نباید بیشتر از ۵۰ نفر باشند.

در صورت امکان مهد کودک ها در ساختمان یک طبقه با تعداد خروجی های لازم حداقل دو خروجی و به دور از کارگاهها و آزمایشگاههای آموزشی ، تأسیسات و ... در نظر گرفته شود، در غیر این صورت می بایست در طبقه همکف ساختمان با دسترسی خروجی به محوطه باز وایمن قرار گیرند.

ایمنی در ساختار بنا:

۱- ساختمان و مصالح بکار رفته در آن و سایر اقلام می بایست در برابر آتش سوزی مقاومت لازم را دارا باشند.

۲- تمام طبقات ساختمان بایستی دارای مسیر خروج اضطراری برای تخلیه ساکنین باشد.

شنبه‌های آموزشی

۲۹ آبان ماه ۱۴۰۰

20 November 2021

۱۴ ربیع الثانی ۱۴۴۳

آنچه باید یک آتش نشان بداند

شماره ۸۴

۳- دفاتر، کارگاه ها و دیگر قسمت های مجزا از محل آموزشی بایستی دارای خروج اضطراری متناسب با محل باشند.

۴- مناطق پر خطر شامل اتاق دیگ بخار، آشپزخانه ها، آزمایشگاه ها، کارگاه ها ، انبارها و فضاهایی که دارای یک نوع وسیله حرارت زای ثابت یا قابل حمل است بایستی توسط درب مقاوم و دیوارهای جدا کننده از دیگر قسمتها تفکیک و مناطق عبور افقی باید دارای سطوح و سقف هایی باشند که بتوانند حداقل نیم ساعت در مقابل حرارت ناشی از آتش سوزی مقاومت کنند.

۵- مصالح بکار رفته در نازک کاری ها باید از مواد غیر قابل استعال باشد.

۶- در استقرار کلاسهای مدارس در مقطع ابتدایی می بایست اولویت سنی و توانایی افراد مورد توجه قرار گرفته کلاس اولی ها در طبقه همکف و سالهای بعد به ترتیب در طبقات بعدی مستقر شوند.

۷- راه پله ها و در های خروجی نهایی باید عاری از هر گونه مانع بوده و جهت تمام درهای خروجی به سمت خارج و در وضعیتی باشند که بتوان به آسانی آنها را باز کرد.

۸- احداث مدرسه بیش از سه طبقه ارتفاع ممنوع می باشد.

۹- تعبیه بالکن در هر ضلع ممنوع است.

۱۰- کلیه نقاط پرتگاهی و مسیرهای خروج باید به نرده محافظ مجهز باشند.

۱۱- لبه پلکانهای خروجیها باید دارای تمهیدات مانع از سر خوردن باشند.

۱۲- پنجره های مشرف به حیاط یا خیابان باید دارای حفاظ نرده ای با قابلیت باز شدن در مواقع اضطراری باشند .

-در صورت داشتن وسایل بازی در مهد کودک و یا هر کدام از مراکز آموزشی نکات ذیل باید رعایت گردد:

۱- نصب کف پوش پلاستیکی.

۲- استفاده و نصب وسایل بازی استاندارد متناسب با سن کودکان انتخاب گردد.

۳- از گذاشتن اسباب بازیهای خطر ناک مانند تفنگ های بادی و ترقه جداً خودداری شود.

۴- از قرار دادن اسباب بازیها نور لیزری در اختیار کودکان پرهیز گردد.

-در صورت وجود استخر در مهد کودکها و یا هر یک از مراکز آموزشی باید نکات ذیل رعایت گردد:

۱- داشتن دستگیره دور استخر ضروری است.

۲- داشتن پله در دو طرف لازم می باشد.

۳- داشتن جلیقه نجات در اندازه های مختلف الزامی است.

۴- داشتن طناب عمق سنج ضروری است.

۵- در صورت روباز بودن، فضای استخر حصاربندی گردد.

۶- ارتفاع نرده دوراستخر حدود یک متر و فاصله اندازه هر یک از نرده ها بیشتر از ۲۰ سانتی متر نباشد.

۷- حضور دائمی ناجی غریق در کنار استخر الزامی است.

ایمنی در تأسیسات:

۱- درهای اتاق تأسیسات باید فلزی و مناسب انتخاب و نصب گردد بطوریکه دو سوم قسمت بالای در کاملاً بسته و یک سوم قسمت پائین جهت ورود بصورت مشبک باشد.

۲- اتاق تأسیسات بایستی در محوطه یا در همکف و حداکثر در طبقه منفی یک ساختمان و در محل ایمنی به دور از کلاسهای آموزشی و سالنهای اجتماعات در نظر گرفته شود و درب ورود آن از طریق محوطه باشد و هیچ روزنه و پنجره ای به داخل راهرو نداشته باشد.

۳- در صورت نیاز به نگهداری مایعات قابل اشتعال از قبیل گازوئیل، نفت و امثالهم باید هر مخزن دور از مواد قابل اشتعال و منابع حرارتی در مکانی مناسب بصورت مدفون در زمین یا محصور شده به وسیله دیوار و تعبیه چاه اضطراری به اندازه حجم مایع داخل مخزن نگهداری شود.

۴- از نگهداری و انبار کالا در موتور خانه و بام پشته و زیر پلکانها پرهیز شود.

۵- از بکار بردن وسایل گرمزای شعله عریان و هیتر برقی اجتناب شود و جهت تأمین گرمای محیط از وسایل گرمزای استاندارد و در صورت امکان ترجیحاً سیستم حرارت مرکزی استفاده شود. در صورت بهره گیری از بخاری رعایت فاصله مناسب از مواد قابل اشتعال و نصب لوله دودکش به همراه کلاهک مربوطه الزامی است.

۶- از قرار دادن ظروف محتوی نفت در کلاس درس جداً پرهیز گردد.

۷- ضروری است بخاریهای نفتی در مدارس قبل از شروع کلاس توسط سرایدار با رعایت موارد ایمنی و در حالت خاموش سوخت گیری شود.

۸- بخاریها باید در جای مناسب به دور از درب خروج و مسیر خروج قرار گیرد.

شنبه‌های آموزشی

۲۹ آبان ماه ۱۴۰۰

20 November 2021

۱۴ ربیع الثانی ۱۴۴۳

آنچه باید یک آتش نشان بداند

شماره ۸۴

- ۹-مدارسی که از بخاریهای گاز سوز استفاده می نمایند بعد از تعطیلی، باید شیر گاز آنها توسط مسئول مربوطه بسته شود.
- ۱۰-بخاریهای مورد استفاده باید استاندارد و حتماً مجهز به دودکش مناسب باشند.
- ۱۱-جهت هوا رسانی به بخاریها، بهتراست زیر درب ورود حداقل دو سانتی متر هوا خور داشته باشد.
- ۱۲-از اخذ انشعابات فرعی از شبکه لوله کشی گاز احتراز شود و ازهر شیر گاز تنها یک وسیله گاز سوز با استفاده از شیلنگ مخصوص مجهز به بست مناسب و حداکثر طول ۱/۵ متر تغذیه کند.
- ۱۳-مدارهای تغذیه کننده وسایل گاز سوز توسط افراد آگاه به مسایل ایمنی از لحاظ اطمینان از عدم نشستی گاز مورد آزمایش قرار گیرد.
- ۱۴-سیم کشی های مدرسه اعم از روکار و توکار باید در داخل لوله های مخصوص سیم کشی یا با استفاده از کابهای مقاوم انجام شود.
- ۱۵-فیوزهای برق بایستی متناسب با آمپر مصرفی و از نوع اتوماتیک حساس انتخاب شود.
- ۱۶-اتصال دو سر سیم ها و مفصل بندیها باید با استفاده از ترمینالهای مخصوص انجام شوند.
- ۱۷-کلید کلیدها، پریزها و جعبه های تقسیم باید به درپوش مناسب و مقاوم و اتصالات مربوطه کاملاً عایق بندی شود.(ضروری برای مقطع ابتدایی و مهد کودک ها)
- ۱۸-برای محافظت جان کودکان و دانش آموزان لازم است سیستم برق به کلید نشت یاب (محافظ جان) مجهز گردد.
- ۱۹-در مدارس شبانه نصب چراغهای روشنایی اضطراری متصل به برق شهر در خروجی ها لازم است.
- ۲۰-مولد برق اضطراری بصورت خودکار حداکثر بین ۵ تا ۷ ثانیه بعد از قطع جریان برق عادی شروع بکار نماید.

ssafta.imo.org.ir